

PATVIRTINTA
Kertinio valstybės telekomunikacijų centro
direktoriaus
2020 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. V-11
(2022 m. kovo 2 d. įsakymo Nr. V- 25
redakcija)

KERTINIO VALSTYBĖS TELEKOMUNIKACIJŲ CENTRO ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kertinio valstybės telekomunikacijų centro asmens duomenų tvarkymo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato asmens duomenų tvarkymui keliamus reikalavimus, duomenų subjekto teisių įgyvendinimo tvarką, asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymą, naudojamas asmens duomenų apsaugos priemonės (procesus), poveikio duomenų apsaugai vertinimą, Kertinio valstybės telekomunikacijų centro (toliau – KVTC) darbuotojų kompetenciją, atsakomybę bei teises ir pareigas asmens duomenų tvarkymo srityje.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (toliau – ADTAĮ), Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu (toliau – Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymas), Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodekso 27 straipsnio 1 dalimi, Asmens duomenų tvarkymo ir duomenų subjektų teisių įgyvendinimo krašto apsaugos sistemoje taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. V-1253 „Dėl Asmens duomenų tvarkymo ir duomenų subjektų teisių įgyvendinimo krašto apsaugos sistemoje taisyklių patvirtinimo“ (toliau – KAM asmens duomenų tvarkymo taisyklės) ir kitais teisės aktais bei atsižvelgiant į Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – VDAI) metodinę medžiagą.

3. Taisyklių privalo laikytis visi KVTC darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, asmenys, priimti atlikti praktiką KVTC (toliau visi kartu – darbuotojai), taip pat KVTC valdomų asmens duomenų tvarkytojai, kurie tvarko asmens duomenis arba eidami savo pareigas juos sužino. KVTC darbuotojai, tvarkantys asmens duomenis, pasirašo pasižadėjimus pagal KAM asmens duomenų tvarkymo taisyklių 2 priede pateiktą formą, kuri saugoma darbuotojo asmens byloje.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Duomenų apsaugos pareigūnas** – KVTC direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo, atsakingas už asmens duomenų tvarkymo reikalavimų laikymosi KVTC stebėseną, duomenų subjektų teisių įgyvendinimą, turintis kitas BDAR, Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatyme, KAM asmens duomenų tvarkymo taisyklėse ir šiose Taisyklėse nustatytas teises ir pareigas;

4.2. **Duomenų subjektas** – asmuo, kurio asmens duomenis KVTC tvarko ar ketina tvarkyti nustatytais tikslais ir priemonėmis;

4.3. kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka BDAR, ADTAĮ ir kituose asmens duomenų apsaugą reguliuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

5. KVTC direktorius turi teisę patvirtinti atskirų kategorijų asmens duomenų tvarkymo taisykles. Šios Taisyklės atskiroms asmens duomenų tvarkymo kategorijoms taikomos tiek, kiek asmens duomenų tvarkymo nereglamentuoja atskirų kategorijų asmens duomenų tvarkymo taisyklės.

II SKYRIUS DARBUOTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

6. Darbuotojai tvarko asmens duomenis tik teisės aktų nustatyta tvarka atlikdami savo funkcijas. Darbuotojas tvarko asmens duomenis tol, kol eina pareigas, kurioms vykdyti yra būtinas asmens duomenų tvarkymas. Jei darbuotojas laikinai eina kito darbuotojo pareigas ar vykdo kito darbuotojo funkcijas, jis turi teisę tvarkyti asmens duomenis tik laikino pareigų ėjimo arba funkcijų vykdymo laikotarpiu.

7. Darbuotojas privalo:

7.1. saugoti asmens duomenų konfidencialumą visą darbo ar praktikos laiką ir pasibaigus darbo ar praktikos santykiams;

7.2. atlikti tik tuos asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kuriuos atlikti yra teisinis pagrindas ar juos atlikti jam suteiktos teisės;

7.3. asmens duomenis tvarkyti tik darbuotojui suteiktomis darbo (kompiuterinėmis, programinėmis ir kitomis) priemonėmis;

7.4. asmens duomenis tvarkyti tiksliai, nedelsdamas atnaujinti, ištaisyti ar papildyti netikslius, klaidingus, neišsamius asmens duomenis (toliau – netikslūs asmens duomenys) ir (ar) apriboti tokių asmens duomenų tvarkymą, išskyrus saugojimą;

7.5. asmens duomenis tvarkyti tik tokios apimties, kuri būtina jo funkcijoms atlikti;

7.6. asmens duomenis tvarkyti taip, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra būtina tais tikslais, kuriais asmens duomenys yra tvarkomi;

7.7. pastebėjęs galimą asmens duomenų saugumo pažeidimą, nedelsdamas atlikti Taisyklių 49 – 50 punktuose numatytus veiksmus;

7.8. kylant neaiškumų dėl Taisyklių, BDAR, ADTAĮ, Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo reikalavimų taikymo vykdant paskirtas funkcijas, konsultuotis su KVTC duomenų apsaugos pareigūnu;

7.9. KVTC vadovybės nurodymu pagal kompetenciją dalyvauti KVTC ir (ar) kitų institucijų rengiamuose asmens duomenų apsaugos mokymuose.

8. Darbuotojams draudžiama savavališkai tvarkyti asmens duomenis ir naudoti asmens duomenis asmeniniams, su vykdomomis funkcijomis nesusijusiems tikslams, daryti perteklines dokumentų kopijas, kurios nėra būtinos funkcijoms vykdyti.

III SKYRIUS ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

9. KVTC, kaip duomenų valdytojo, pagrindiniai asmens duomenų tvarkymo tikslai, duomenų apimtis ir duomenų subjektai nurodomi Taisyklių priede. Vadovaujantis BDAR ir ADTAĮ, tvarkomų asmens duomenų tvarkymo tikslai, asmens duomenų kategorijos ir duomenų subjektai nurodyti priedo I skyriuje, nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais tvarkomų asmens duomenų kategorijos, tikslai, duomenų subjektai nurodyti priedo II skyriuje.

10. KVTC tvarkomų asmens duomenų sąrašas (apimtis), teisiniai pagrindai ir kita Taisyklių 19 punkte nurodyta informacija pateikiama KVTC, kaip duomenų valdytojo, tvarkomuose duomenų tvarkymo veiklos įrašuose, Taisyklių IV skyriaus nustatyta tvarka.

11. KVTC tvarkomame Saugiajame valstybiniame duomenų perdavimo tinkle (toliau – Saugusis tinklas) tvarkomų asmens duomenų tikslai, subjektai, apimtis ir tvarkymo trukmė nustatyti Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2018 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. V-135 “Dėl Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo nuostatų patvirtinimo“, duomenų subjektų teisės įgyvendinamos vadovaujantis Taisyklėmis.

12. KVTC, tvarkydama asmens duomenis, kurių valdytojas yra Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, vadovaujasi KAM asmens duomenų tvarkymo taisyklėmis, Asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2019 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-644 “Dėl Asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – KAM asmens duomenų pažeidimų aprašas) ir kitais teisės aktais.

13. KVTC gali būti tvarkomi ir kiti asmens duomenys, nurodyti KVTC veiklai taikomuose teisės aktuose ir (ar) KVTC su kitais duomenų valdytojais sudarytuose duomenų tvarkymo susitarimuose.

14. Asmens duomenys tvarkomi automatinio ir neautomatinio būdu.

15. KVTC asmens duomenys saugomi ne ilgiau, nei to reikalauja asmens duomenų tvarkymo tikslai. Kai asmens duomenys nebereikalingi jų tvarkymo tikslams, jie sunaikinami, išskyrus tuos, kurie įstatymų nustatytais atvejais turi būti perduoti valstybės archyvams arba kurių saugojimui nustatyti terminai kituose teisės aktuose.

16. Specialių kategorijų asmens duomenys KVTC tvarkomi tik esant BDAR 9 straipsnyje nurodytiems pagrindams (kai asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymu – esant šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytam pagrindui) ir laikantis kitų teisės aktų nustatytų sąlygų. Specialių kategorijų asmens duomenys neteikiami jokiems duomenų gavėjams ar kitiems tretiesiems asmenims, išskyrus atvejus, kai tam yra teisinis pagrindas.

17. Jei asmens duomenys KVTC tvarkomi duomenų subjekto sutikimo pagrindu, KVTC darbuotojai sutikimo iš duomenų subjekto prašo raštu ar elektroninėmis priemonėmis, sutikimo turinį aiškiai atskirdami nuo kitų klausimų, pateikdami suprantama ir lengvai prieinama forma taip pat paaiškindami subjektui, kokiu tikslu bus tvarkomi jo asmens duomenys ir pateikdami kitą svarbią informaciją. Prieš sutikimo davimą duomenų subjektas informuojamas apie teisę bet kuriuo metu atšaukti sutikimą. Sutikimo atšaukimas nedaro poveikio sutikimu pagrįsto duomenų tvarkymo, atlikto iki sutikimo atšaukimo, teisėtumui.

IV SKYRIUS DUOMENŲ TVARKYMO VEIKLOS ĮRAŠAI

18. Asmens duomenų tvarkymo veiklos įrašai KVTC pildomi elektroniniu būdu.

19. KVTC, kaip duomenų valdytojo, duomenų tvarkymo veiklos įrašuose nurodoma:

19.1. duomenų valdytojo (jei taikoma – bendro duomenų valdytojo) pavadinimas ir kontaktiniai duomenys;

19.2. KVTC duomenų apsaugos pareigūno vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys (adresas, telefono ryšio numeris ir (ar) elektroninio pašto adresas);

19.3. duomenų tvarkymo tikslai;

19.4. tvarkomų asmens duomenų kategorijos;

19.5. informacija apie duomenų tvarkymo (tvarkymo operacijos, kuriai yra skirti asmens duomenys) teisinį pagrindą;

- 19.6. duomenų subjektų kategorijos;
- 19.7. duomenų gavėjų, kuriems buvo arba bus atskleisti asmens duomenys, kategorijos, įskaitant duomenų gavėjus trečiojoje valstybėje ar tarptautines organizacijas;
- 19.8. kai taikoma, asmens duomenų perdavimai į trečiąją valstybę arba tarptautinei organizacijai, įskaitant tos trečiosios valstybės arba tarptautinės organizacijos pavadinimą ir BDAR 49 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytais duomenų perdavimų atvejais tinkamų apsaugos priemonių dokumentai;
- 19.9. jei įmanoma, numatomi duomenų ištrynimo (saugojimo) terminai;
- 19.10. jei įmanoma, nurodomas bendras techninių ir organizacinių saugumo priemonių aprašymas;
- 19.11. gali būti pateikiama ir kita reikalinga informacija;
- 19.12. jei asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymu, veiklos įrašuose papildomai nurodoma informacija apie profiliavimą, jei jis atliekamas, ir asmens duomenų perdavimo trečiajai valstybei arba tarptautinei organizacijai, jei asmens duomenys perduodami, kategorijos.
20. KVTC padaliniai ar darbuotojai, atsakingi už asmens duomenų tvarkymą konkrečiais tikslais, pasikeitus asmens duomenų tvarkymui (tvarkomų asmens duomenų kategorijoms, subjektams, apimčiai, teisiniams pagrindams ir pan.), ar pastebėję netikslumus, nedelsdami pateikia KVTC duomenų apsaugos pareigūnui informaciją, atsižvelgdami į Taisyklių 19 punktą, nurodydami pasikeitusius ar atnaujinamus duomenis. Įvertinęs gautą informaciją, esant pagrindui, KVTC duomenų apsaugos pareigūnas atnaujina duomenų tvarkymo veiklos įrašus.
21. Duomenų veiklos įrašus KVTC pildo KVTC duomenų apsaugos pareigūnas.
22. Pildant veiklos įrašus turi būti užtikrinamas įrašų pakeitimų atsekamumas – pakeitimai veiklos įrašuose atliekami fiksuojant pakeitimo datą ir pakeitimo turinį.
23. KVTC pildomi ir KVTC, kaip duomenų tvarkytojo, duomenų veiklos įrašai.
24. Duomenų tvarkymo veiklos įrašai saugomi KVTC vidiniame serveryje (apsaugoti slaptažodžiu).
25. VDAI prašymu, duomenų tvarkymo veiklos įrašai pateikiami VDAI, išskyrus atvejus, kai asmens duomenys tvarkomi nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais.

V SKYRIUS

DUOMENŲ SUBJEKTO TEISĖS IR JŲ ĮGYVENDINIMO TVARKA

26. Duomenų subjektai turi šias teises, įtvirtintas BDAR:
- 26.1. teisę žinoti (būti informuotam) apie savo asmens duomenų tvarkymą. Ši teisė įgyvendinama informaciją pateikiant:
- 26.1.1. KVTC interneto svetainėje www.kvtc.gov.lt, skiltyje “Asmens duomenų tvarkymas“, šiose Taisyklėse, kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens duomenų tvarkymą ir duomenų subjektų teisių įgyvendinimą. Apie naujai nustatomus duomenų tvarkymo tikslus ir tvarkomus asmens duomenis, jų tvarkymo pagrindą ir kitą informavimui būtina informaciją, KVTC darbuotojai informuojami per dokumentų valdymo sistemą DokVIS arba elektroniniu paštu, jiems susipažinimui pateikiant tai reglamentuojančius teisės aktus.
- 26.1.2. apie vykdomą vaizdo stebėjimą – informaciniais užrašais, kurie išdėstomi prieš įėjimą į stebimas patalpas ar jų dalį;
- 26.1.3. pateikiant informacinį pranešimą kompiuterio ekrane, prieš pradėdant darbuotojui darbą kompiuteriu.

26.2. teisę susipažinti su KVTC tvarkomais savo asmens duomenimis (duomenų subjektas turi teisę iš KVTC gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, o jei tokie asmens duomenys yra tvarkomi, turi teisę susipažinti su asmens duomenimis ir su jų tvarkymu susijusia BDAR 15 straipsnyje nurodyta informacija). Teisė susipažinti su KVTC tvarkomais vaizdo duomenimis įgyvendinama duomenų subjektui sudarant galimybę KVTC patalpose peržiūrėti vaizdo įrašą, arba subjekto prašymu pateikiant vaizdo įrašo kopiją išorinėje duomenų laikmenoje ar fotonuotrauką;

26.3. teisę reikalauti, kad būtų ištaisyti netikslūs jo asmens duomenys ir (arba) papildyti neišsamūs jo asmens duomenys (duomenų subjektas turi teisę reikalauti, kad būtų nepagrįstai nedelsiant ištaisomi netikslūs su juo susiję asmens duomenys; atsižvelgiant į tikslus, kuriais duomenys buvo tvarkomi, duomenų subjektas turi teisę reikalauti, kad būtų papildyti neišsamūs asmens duomenys);

26.4. teisę reikalauti ištrinti savo asmens duomenis (teisė būti pamirštam) (duomenų subjektas turi teisę reikalauti, kad nepagrįstai nedelsiant būtų ištrinami su juo susiję asmens duomenys, o KVTC nepagrįstai nedelssdamas ištrina asmens duomenis, jei tai galima pagrįsti viena iš BDAR 17 straipsnio 1 dalyje nurodytų priežasčių, ši teisė gali būti neįgyvendinta BDAR 17 straipsnio 3 dalyje numatytais atvejais);

26.5. teisę apriboti savo asmens duomenų tvarkymą (duomenų subjektas turi šią teisę BDAR 18 straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais);

26.6. teisę į savo asmens duomenų perkeliamumą (duomenų subjektas turi teisę gauti su juo susijusius asmens duomenis, kuriuos jis pateikė KVTC susistemintu, įprastai naudojamu ir kompiuterio skaitomu formatu, ir turi teisę persiųsti tuos duomenis kitam duomenų valdytojui (neapsiribojant kitomis krašto apsaugos sistemos (toliau – KAS) institucijomis, o KVTC, kaip duomenų valdytojas, turi nesudaryti tam kliūčių, kai yra BDAR 20 straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės (ši teisė netaikoma BDAR 20 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju);

26.7. teisę nesutikti su savo asmens duomenų tvarkymu (duomenų subjektas turi teisę dėl su jo konkrečiu atveju susijusių priežasčių bet kuriuo metu nesutikti, kad su juo susiję asmens duomenys būtų tvarkomi, kai toks duomenų tvarkymas vykdomas pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktus, remiantis tomis nuostatomis, ši teisė įgyvendinama BDAR 21 straipsnyje nustatyta tvarka).

27. Kai asmens duomenys tvarkomi nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais, duomenų subjektas turi Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo III skyriuje nurodytas teises, kurioms įstatymų nustatytais atvejais gali būti taikomi nurodytame skyriuje nustatyti teisių apribojimai.

28. Duomenų subjektas, siekdamas įgyvendinti savo teises, privalo tiesiogiai, paštu, per pasiuntinį ar el. ryšių priemonėmis pateikti rašytinį prašymą (toliau – Prašymas) KVTC. Jei Prašymas teikiamas netiesiogiai, jis turi būti pateikiamas KVTC internetinėje svetainėje www.kvtc.gov.lt nurodytais kontaktais.

29. Prašymas turi būti aiškus, įskaitomas, paties asmens pasirašytas, jame turi būti nurodytas duomenų subjekto vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys, kuriais asmuo pageidauja gauti atsakymą, informacija, kokią teisę ir kokios apimties duomenų subjektas pageidauja įgyvendinti.

30. Duomenų subjektas, pateikdamas prašymą, privalo patvirtinti savo tapatybę:

30.1. jei prašymas pateikiamas tiesiogiai, pateikdamas prašymą darbuotojui, registruojančiam prašymą, duomenų subjektas turi pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

30.2. jei prašymas pateikiamas paštu ar per pasiuntinį, kartu su prašymu duomenų subjektas turi pateikti asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją;

30.3. jei prašymas pateikiamas elektroninių ryšių priemonėmis (elektroniniu paštu), pasirašydamas prašymą kvalifikuotu elektroniniu parašu arba prašymas turi būti suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą.

31. Duomenų subjektas Taisyklių 26 punkte nurodytas teises įgyvendina pats arba per savo atstovą. Jeigu atstovaujamo duomenų subjekto vardu į KVTC kreipiasi duomenų subjekto atstovas, jis prašyme turi nurodyti savo vardą, pavardę, kontaktinius duomenis, kuriais asmens atstovas pageidauja gauti atsakymą, taip pat atstovaujamo asmens vardą, pavardę, informaciją, kokią duomenų subjekto teisę ir kokios apimties pageidauja įgyvendinti, ir pridėti atstovavimą patvirtinantį dokumentą ar jo kopiją, patvirtintą notaro arba kita teisės aktų nustatyta tvarka.

32. Duomenų subjekto prašymas, pateiktas nesilaikant Taisyklių 29 – 31 punktuose nustatytų reikalavimų, nenagrinėjamas ir duomenų subjektas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, apie tai informuojamas nurodant priežastis.

33. KVTC turi teisę atsisakyti imtis veiksmų pagal Prašymą, jeigu Prašymas yra nepagrįstas arba neproporcingas. Tokiu atveju KVTC privalo raštu nurodyti tokio atsisakymo motyvus.

34. KVTC Prašymą privalo išnagrinėti (priimti sprendimą) ir atsakymą apie Prašymo rezultatus (priimtą sprendimą) duomenų subjektui pateikti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo Prašymo gavimo dienos. Atsakymas apie Prašymo rezultatus (priimtą sprendimą) pateikiamas tokiu būdu, koku buvo gautas, išskyrus atvejus, kai duomenų subjektas prašo atsakymą pateikti kitokia forma. Teikiant atsakymą subjektui rekomenduojama naudoti KAM asmens duomenų taisyklių 5 priede (jei informacija teikiama dėl asmens duomenų, tvarkomų nacionalinio saugumo ir (ar) gynybos tikslais – 6 priede), nurodytą informacijos apie asmens duomenų tvarkymą pateikimo formą.

35. Atsakymo apie Prašymo rezultatus (priimtą sprendimą) duomenų subjektui pateikimo laikotarpis gali būti pratęstas dar dviem mėnesiams, atsižvelgiant į Prašymo sudėtingumą ir nagrinėjamų Prašymų skaičių. Tokiu atveju duomenų subjektas per 30 kalendorinių dienų nuo Prašymo gavimo dienos informuojamas apie Prašymo nagrinėjimo termino pratęsimą, nurodant termino pratęsimo priežastis.

36. Duomenų subjekto prašymai saugomi vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“ parengtame KVTC dokumentacijos plane nustatytais terminais.

37. Visi veiksmai pagal duomenų subjekto prašymus įgyvendinti duomenų subjekto teises atliekami ir informacija teikiama nemokamai.

38. KVTC, kaip duomenų valdytojo veiksmus ar neveikimą, įgyvendinant duomenų subjekto teises kai asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis BDAR nuostatomis, duomenų subjektas arba duomenų subjekto atstovas turi teisę skusti VDAI (L. Sapiegos g. 17, Vilnius, el. p. ada@ada.lt, interneto svetainė <https://vdai.lrv.lt/>), taip pat Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, Vilnius, toliau – Teismas).

39. Tais atvejais, kai asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymu, duomenų subjektas KVTC veiksmus ar neveikimą įgyvendinant subjekto teises turi teisę skusti Lietuvos Respubliko Seimo kontrolieriui arba Teismui.

VI SKYRIUS ASMENS DUOMENŲ SAUGUMAS

40. Pagrindiniai teisės aktai, kuriais vadovaujantis KVTC yra diegiamos organizacinės ir techninės duomenų saugumo priemonės, yra šie:

40.1. BDAR;

40.2. Standartas LST ISO/IEC 27001:2017 „Informacinės technologijos. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo sistemos. Reikalavimai“;

40.3. ADTAĮ;

40.4. Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas;

40.5. Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymas;

40.6. Organizacinių ir techninių kibernetinio saugumo reikalavimų, taikomų kibernetinio saugumo subjektams, aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 818 „Dėl Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo įgyvendinimo“;

40.7. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2019 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. V-583 „Dėl Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo veiklą užtikrinančių dokumentų patvirtinimo“;

40.8. Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2019 m. balandžio 1 d. Nr. V-328 „Dėl asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo suteikiama teisė be palydos patekti prie Kertinio valstybės telekomunikacijų centro tvarkomos Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo infrastruktūros arba priimti sprendimus dėl šios infrastruktūros funkcionavimo, pareigų sąrašo ir Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ ir kiti saugai taikomi teisės aktai.

41. KVTC darbuotojų asmens duomenys, kurie tvarkomi programinėmis priemonėmis, tvarkomi KAS institucijų ryšių ir informacinėse sistemose bei išlaptintos informacijos ryšių informacinėse sistemose šių informacinių sistemų nuostatuose ir kituose jų steigimo ir įteisinimo bei saugos dokumentuose nustatyta tvarka.

42. KVTC automatinio būdu tvarkomiems asmens duomenims taikomos šios pagrindinės organizacinės ir techninės saugos priemonės:

42.1. Darbuotojams (ar kitiems asmenims) suteikiama prieiga tik prie tų duomenų, kurie reikalingi darbo funkcijoms arba (arba kitų asmenų sutartiniams įsipareigojimams KVTC) vykdyti. Su prieinamais asmens duomenimis galima atlikti tik tokius veiksmus, kokiems atlikti buvo suteiktos teisės. Nutrūkus (ar pasikeitus) darbo santykiams (sutartiniams įsipareigojimams) užtikrinama, kad suteiktos prieigos prie duomenų būtų nedelsiant panaikintos (ar pakeistos). Darbuotojai užtikrina, kad jų funkcijoms vykdyti suteikta prieiga nebūtų prieinama tretiesiems asmenims arba kitiems asmenims, neturintiems teisės žinoti arba naudoti tokių duomenų (pvz. nepalikti darbo su asmens duomenimis vietos be priežiūros ir pan.). KVTC tvikomų informacinių išteklių valdytojų ir administratorių sąrašas tvirtinamas KVTC direktoriaus įsakymu;

42.2. Darbuotojams, kurių kompiuterinėse darbo vietose saugomi duomenys arba iš kurių kompiuterių galima patekti į vietinio tinklo sritis ar KVTC valdomas (naudojamas) informacines sistemas, kuriose yra saugomi duomenys, suteikiami slaptažodžiai iš ne mažiau kaip 8 simbolių ir sudaryti iš raidžių, skaičių ir bent vienos didžiosios raidės (informacinių išteklių administratoriams – ne mažiau, kaip 12 simbolių, sudaryti iš raidžių, skaičių ir specialiųjų simbolių), taip pat naudojama ekrano užsklanda (angl. screen saver) su slaptažodžiu ir kt. Slaptažodžiai suteikiami, keičiami ir saugomi, užtikrinant jų konfidencialumą. Pirmojo prisijungimo metu slaptažodžiai keičiami. Slaptažodžiams sudaryti nenaudojama asmeninė informacija (vardas, pavardė, šeimos narių vardai ir pan.). Slaptažodžius gali žinoti tik darbuotojas, kuriam jis skirtas. Slaptažodis keičiamas ne rečiau kaip kas 2 mėnesius, o esant įtarimui, kad slaptažodis galėjo būti atskleistas, keičiama nedelsiant;

42.3. Darbuotojų kompiuterinėse darbo vietose įdiegta antivirusinė programa, kompiuterinės darbo vietos taip pat tikrinamos naudojant programas, saugančias nuo neteisėto prisijungimo prie kompiuterinės darbo vietos, vietinio tinklo ir informacinių sistemų.

42.4. Darbuotojų aktyvūs veiksmai informacinėse sistemose ir duomenų bazėse su duomenimis bei duomenų pakeitimai jose įskaitant prisijungimo veiksmą, registruojami tarnybinių stočių ar kompiuterinių sistemų istorijos žurnaluose;

42.5. Darbuotojams nustatomas leistinių nepavykusių prisijungimų prie KVTC informacinių išteklių skaičius, fiksuojant prisijungimų duomenis: identifikatorius, data, laikas, trukmė, prisijungimo rezultatas. Šie įrašai saugomi 6 mėn;

42.6. KVTC neatliekamas informacinių sistemų testavimas su realiais duomenimis.

43. KVTC ne rečiau kaip kartą per vienus metus atliekamas asmens duomenų tvarkymo rizikos vertinimas. Asmens duomenų rizikos vertinimas gali būti atliekamas kartu su Saugiojo tinklo rizikos vertinimu, kurį organizuoja KVTC direktoriaus įsakymu paskirtas Saugiojo tinklo saugos įgaliotinis.

44. KVTC ne rečiau kaip kartą per vienus metus atliekamas Saugiojo tinklo atitikties kibernetinio saugumo ir kitiems organizaciniams ir techniniams saugos reikalavimams vertinimas. Vertinimą atlieka KVTC Saugumo skyrius (toliau – SS).

45. Įeigos į KVTC administracines ir kitas (specialios paskirties) patalpas kontrolė užtikrinama vadovaujantis Įėjimo į Kertinio valstybės telekomunikacijų centro patalpas tvarkos aprašu, patvirtintu KVTC direktoriaus 2021 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. V-13 „Dėl Įėjimo į Kertinio valstybės telekomunikacijų centro patalpas tvarkos aprašo tvirtinimo“.

46. Duomenų (taip pat asmens duomenų) saugai KVTC užtikrinti taikomos ir kitos nei aukščiau išvardintos, organizacinės ir techninės saugos priemonės.

VII SKYRIUS ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMAI IR JŲ TYRIMAS

47. Asmens duomenų saugumo pažeidimai gali būti:

47.1. konfidencialumo pažeidimas – asmens duomenų atskleidimas arba prieigos prie jų suteikimas asmenims, kurie neturi teisės susipažinti su asmens duomenimis;

47.2. vientisumo pažeidimas – netyčinis arba neteisėtas asmens duomenų pakeitimas;

47.3. prieinamumo pažeidimas – netyčinis arba neteisėtas prieigos prie asmens duomenų praradimas arba jų sunaikinimas.

48. Atsižvelgiant į aplinkybes, asmens duomenų saugumo pažeidimas gali būti ir bet kurių dviejų ar visų trijų Taisyklių 47.1 – 47.3 papunkčiuose nurodytų pažeidimų derinys.

49. KVTC darbuotojas, sužinojęs ar pats nustatęs galimą asmens duomenų saugumo pažeidimą arba gavęs informaciją apie galimą asmens duomenų saugumo pažeidimą iš visuomenės informavimo priemonių ar kitų šaltinių (toliau – asmens duomenų saugumo pažeidimo paaiškėjimas), informuoja apie tai KVTC direktorių ir KVTC duomenų apsaugos pareigūną (elektroniniu paštu asmens.duomenys@kvtc.gov.lt) pateikdamas apie pažeidimą kuo tikslesnę turimą informaciją.

<50 – 55 punktuose nurodomos KVTC vidinės reagavimo į asmens duomenų pažeidimus, jų vertinimo nuostatos.>

56. Pavojus duomenų subjekto teisėms ir laisvėms vertinamas objektyviai, įvertinus konkrečias pažeidimo aplinkybes, įskaitant pavojaus tikimybę ir rimtumą, atsižvelgiant į:

56.1. asmens duomenų saugumo pažeidimo tipą (Taisyklių 47.1 – 47.3 punktai);

56.2. asmens duomenų kategorijas (pvz., specialių kategorijų asmens duomenys), pobūdį, asmens duomenų, kurių saugumas pažeistas, kiekį;

56.3. galimybę lengvai nustatyti asmens tapatybę, pasinaudojant asmens duomenimis, kurie yra pažeidimo objektas;

56.4. pasekmių rimtumą duomenų subjektui;

56.5. su duomenų subjektu susijusius ypatumus;

56.6. asmenų, kuriems pažeidimas daro poveikį, skaičių.

57. Vertinant pavojų duomenų subjekto teisėms ir laisvėms turi būti laikoma, kad asmens duomenų saugumo pažeidimas, *galintis kelti pavojų* duomenų subjektų teisėms ir laisvėms, yra toks, dėl kurio laiku nesiėmus tinkamų priemonių kyla grėsmė duomenų subjektų sveikatai ir (ar) gyvybei, grėsmė

patirti materialinę ar nematerialinę žalą, pvz., prarasti savo asmens duomenų kontrolę, patirti teisių apribojimą, diskriminaciją, gali būti pavogta ar suklastota jo asmens tapatybė, jam padaryta finansinių nuostolių, neleistinais panaikinti pseudonimai, gali būti pakenkta jo reputacijai, prarastas asmens duomenų, kurie saugomi profesine paslaptimi, konfidencialumas arba padaryta kita ekonominė ar socialinė žala. Preziumuojama, kad pažeidimas kelia pavojų duomenų subjekto teisėms ir laisvėms, kai pažeidimas yra susijęs su specialių kategorijų asmens duomenimis.

58. Įvertinus pavojų duomenų subjekto teisėms ir laisvėms nustatoma, kad:

58.1. pavojaus duomenų subjekto teisėms ir laisvėms nėra (žema rizikos tikimybė): asmuo gali susidurti su nepatogumais (sugaištas laikas iš naujo suvedant informaciją, susierzinimas, nepasitenkinimas ir pan.);

58.2. dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo yra arba gali kilti nedidelis pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms (vidutinė rizikos tikimybė): asmuo gali patirti didelių nepatogumų, kuriuos jis galės įveikti nepaisant tam tikrų sunkumų (papildomos išlaidos, priegigos prie reikalingų resursų praradimas, nedideli fiziniai negalavimai ir pan.);

58.3. dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo yra arba gali kilti didelis pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms (didelė rizikos tikimybė): asmuo gali patirti reikšmingas pasekmes ir norint jas ištaisyti/pašalinti reikės susidurti su rimtais sunkumais (lėšų praradimas, finansinių institucijų įtraukimas į juodąjį sąrašą, turto nuostoliai (žala), darbo vietos praradimas, teisminiai procesai, sveikatos būklės pablogėjimas ir pan.). Labai didelis pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, kai asmuo gali turėti labai dideles ar net negrįžtamas pasekmes, kurių negalės ištaisyti/pašalinti (pvz., negalėjimas dirbti, ilgalaikiai negalavimai, mirtis ir pan.).

59. Kai dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo kyla arba gali kilti pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, nedelsiant, ir, jei įmanoma, praėjus ne daugiau kaip 72 val. nuo tada, kai KVTC sužino apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, apie tai pranešama VDAI teikiant informaciją VDAI direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 1T-82 (1.12.E) „Dėl Pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą rekomenduojamos formos patvirtinimo“ patvirtinta forma. Formą užpildo KVTC duomenų apsaugos pareigūnas, kuris konsultuojasi su asmeniu, paskirtu tirti asmens duomenų saugumo pažeidimą. VDAI apie asmens duomenų saugumo pažeidimą nėra informuojama tais atvejais, kai buvo pažeisti asmens duomenys, KVTC tvarkomi vadovaujantis Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymu.

<60 – 62 punktuose nurodomos KVTC vidinės asmens duomenų pažeidimų tyrimo nuostatos.>

63. Kai įtariama, kad asmens duomenų saugumo pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, KVTC duomenų apsaugos pareigūnas inicijuoja informacijos apie galimai padarytą nusikalstamą veiką pateikimą atitinkamoms valstybės institucijoms, įgaliotoms atlikti ikiteisminį tyrimą.

64. Kai padarytas asmens duomenų saugumo pažeidimas yra susijęs su Saugiajame tinkle įvykusi kibernetiniu incidentu, kibernetinio incidento valdymui, užkardymui atliekami veiksmai, numatyti Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo kibernetinių incidentų valdymo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2021 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. V-379 “Dėl Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo kibernetinių incidentų valdymo plano patvirtinimo” ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose kibernetinių incidentų valdymą.

65. Kai dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo kyla arba gali kilti didelis pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, KVTC duomenų apsaugos pareigūnas, kartu su darbuotoju, paskirtu tirti asmens duomenų saugumo pažeidimą nedelsdami ir, jeigu galima, praėjus ne daugiau kaip 72 valandoms nuo asmens duomenų saugumo pažeidimo paaiškėjimo, apie tai parengia pranešimą duomenų subjektui

ir užtikrina, kad duomenų subjektui būtų pranešta. Duomenų subjektai apie asmens duomenų saugumo pažeidimą turi būti informuoti tiesiogiai, pvz., siunčiant jiems pranešimą elektroniniu paštu ar kitu efektyviu būdu, kad būtų maksimaliai užtikrinta galimybė tinkamai pranešti informaciją visiems nukentėjusiems asmenims. Jei duomenų subjektui reikia pranešti atskiru raštu, KVTC duomenų apsaugos pareigūnas parengia rašto projektą ir suderinęs jį su darbuotoju, paskirtu tirti asmens duomenų saugumo pažeidimą, teikia pasirašyti KVTC direktoriuis.

66. Pranešime duomenų subjektui aiškia ir paprasta kalba turėtų būti pateikiama ši informacija:

66.1. asmens duomenų saugumo pažeidimo pobūdžio aprašymas;

66.2. duomenų apsaugos pareigūno arba kito kontaktinio asmens, galinčio suteikti daugiau informacijos, vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys (telefonas, adresas ir (arba) el. pašto adresas);

66.3. tikėtinų asmens duomenų saugumo pažeidimo pasekmių (padarinių) aprašymas;

66.4. priemonių, kurių ėmėsi arba pasiūlė imtis, kad būtų pašalintas asmens duomenų saugumo pažeidimas, įskaitant (kai tinkama) priemones galimoms neigiamoms jo pasekmėms sumažinti, aprašymas (pvz., kad apie pažeidimą yra informuota VDAI ir kad gautas patarimas dėl pažeidimo tvarkymo ir jo poveikio sumažinimo; siūlymas duomenų subjektui pasikeisti slaptažodžius ir kt.);

66.5. kita reikšminga informacija, susijusi su asmens duomenų saugumo pažeidimu, kuri turėtų būti pateikta duomenų subjektui.

67. Visi asmens duomenų saugumo pažeidimai, nepriklausomai nuo to, ar apie juos buvo pranešta VDAI, ar nepranešta, turi būti fiksuojami (įrašomi) Asmens duomenų saugumo pažeidimų apskaitos žurnale (pildoma KAM Asmens duomenų saugumo pažeidimų aprašo 3 priede numatyta forma). Asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnalą pildo KVTC duomenų apsaugos pareigūnas.

68. Asmens duomenų saugumo pažeidimų apskaitos žurnale nurodoma:

68.1. visi su asmens duomenų saugumo pažeidimu susiję faktai: pažeidimo priežastis, kas įvyko ir kokie asmens duomenys pažeisti;

68.2. asmens duomenų saugumo pažeidimo pasekmės ir pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms;

68.3. taisomieji veiksmai (techninės priemonės), kurių buvo imtasi;

68.4. su asmens duomenų saugumo pažeidimu susijusių sprendimų priėmimo motyvai (pvz., kodėl nuspręsta nepranešti apie pažeidimą VDAI ir (arba) duomenų subjektui, t. y. kodėl nuspręsta, kad tikėtina, jog pažeidimas negali sukelti pavojaus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms ir kt.).

68.5. pranešimo VDAI pateikimo vėlavimo priežastys, jeigu pranešimą vėluojama pateikti ar pranešimas teikiamas etapais (tuo atveju, jei reikia pranešti);

68.6. informacija, susijusi su pranešimu duomenų subjektui (pvz., ar buvo pranešta, kodėl nepranešta);

68.7. kita reikšminga informacija, susijusi su asmens duomenų saugumo pažeidimu (pvz., kad tyrimo metu nustatyta, jog faktiškai pažeidimo nebuvo, o buvo tik saugumo incidentas).

69. Asmens duomenų saugumo pažeidimų apskaitos žurnalas tvarkomas elektronine forma, ir saugomas Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka KVTC dokumentacijos plane nurodytais terminais.

VIII SKYRIUS

POVEIKIO DUOMENŲ APSAUGAI VERTINIMAS

70. Atsižvelgiant į BDAR 35 straipsnio reikalavimus ir į KVTC naudojamas technologijas, asmens duomenų tvarkymo pobūdį, aprėptį, kontekstą, tikslus ir į potencialią riziką dėl fizinių asmenų teisėms bei laisvėms galinčio kilti pavojaus, KVTC atlieka poveikio duomenų apsaugai vertinimą, tvarkydama asmens duomenis šiais tikslais:

70.1. vaizdo stebėjimo tikslu;

70.2. kompiuterinės darbo vietos stebėjimo tikslu.

70.3. kitais atvejais (pvz. prieš KVTC tvarkant naujus asmens duomenis, ir (arba) įvykus pokyčiams duomenų tvarkymo operacijoje, kurie taip pat gali nulemti keliamo pavojaus duomenų apsaugai laipsnį).

71. Poveikio duomenų apsaugai vertinimą dėl vaizdo stebėjimo tikslu ir kompiuterinių darbo vietų stebėjimo tikslu tvarkomų asmens duomenų atlieka SS. Kitais atvejais esant būtinybei atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą, jį atlieka tie KVTC padaliniai, kurių tvarkomų asmens duomenų atžvilgiu vertinimas turi būti atliktas. KVTC duomenų apsaugos pareigūnas KVTC direktoriui teikia pasiūlymus dėl padalinio, atsakingo už vertinimo atlikimą, paskyrimo, taip pat konsultuoja vertinimą atliekantį KVTC padalinį vertinimo proceso metu. Poveikio duomenų apsaugai vertinimo procesas dokumentuojamas užpildant KAM asmens duomenų tvarkymo taisyklių 9 priede pateiktą Poveikio duomenų apsaugai vertinimo Krašto apsaugos sistemoje ataskaitos formą. Užpildyta forma registruojama dokumentų valdymo sistemoje DokVIS.

72. Poveikio duomenų apsaugai vertinimas atliekamas vadovaujantis Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupės 2017 m. balandžio 4 d. priimtų Poveikio duomenų apsaugai vertinimo gairių 2 priede (2 priedas. Priimtino PDAV kriterijai) nurodytais poveikio duomenų apsaugai vertinimo kriterijais ir atitinka pritaikytosios ir standartizuotosios duomenų apsaugos principus.

73. Poveikio duomenų apsaugai vertinimas atliekamas pagal šiuos kriterijus:

73.1 numatytų duomenų tvarkymo operacijų aprašymas (apreptis, duomenų tvarkymo tikslai, įskaitant, kai taikoma, KVTC teisėtus interesus, renkami asmens duomenys, duomenų gavėjų tapatybė, saugojimo laikotarpis);

73.2. duomenų tvarkymo operacijų reikalingumo ir proporcingumo, palyginti su tikslais, vertinimas;

73.3. duomenų subjektų teisėms ir laisvėms kylančių pavojų vertinimas;

73.4. pavojams pašalinti numatytos priemonės, įskaitant apsaugos priemones, saugumo priemones ir mechanizmus, kuriais užtikrinama asmens duomenų apsauga ir įrodoma, kad laikomasi BDAR, atsižvelgiant į duomenų subjektų ir kitų susijusių asmenų teises ir teisėtus interesus.

74. Atlikęs poveikio asmens duomenų apsaugai vertinimą ir nustatęs, kad tvarkant duomenis gali kilti didelis pavojus, KVTC vykdo išankstines konsultacijas su VDAI. Išankstinės konsultacijos vykdomos vadovaujantis BDAR 36 straipsniu.

75. Prireikus KVTC duomenų apsaugos pareigūnas atlieka peržiūrą, kad įvertintų, ar duomenys tvarkomi laikantis poveikio duomenų apsaugai vertinimo.

76. Poveikio asmens duomenų apsaugai vertinimas gali būti atliekamas KVTC tvarkomiems kitų asmens duomenų valdytojų valdomiems asmens duomenims, jei tai nustatyta KVTC ir kito duomenų valdytojo asmens duomenų tvarkymo susitarime arba teisės akte.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

77. KVTC duomenų apsaugos pareigūnas užtikrina, kad šios Taisyklės būtų periodiškai, ne rečiau kaip vieną kartą per metus, peržiūrimos ir, esant poreikiui, atnaujinamos, o taip pat vykdo Taisyklių įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę, kaip laikomasi šiose Taisyklėse įtvirtintų reikalavimų.

78. KVTC darbuotojas, netinkamai vykdamas Taisyklių, BDAR, kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą, reikalavimus, atsako įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

79. Visi darbuotojai pasirašytinai arba dokumentų valdymo sistemoje DokVIS supažindinami su šiomis Taisyklėmis, o naujai priimti į KVTC dirbti darbuotojai ir duomenų tvarkytojai su šiomis

Taisyklėmis supažindinami iki jiems pradėjus atlikti bet kokius veiksmus su KVTC valdomais asmens duomenimis.
